

2020/2531(RSP)

21.2.2020

RESOLUTSIOONI ETTEPANEKU PROJEKT

suuliselt vastatavate küsimuste B9-0000 ja B9-0000 alusel

vastavalt kodukorra artikli 136 lõikele 5

kestlikkust toetava kemikaalistrateegia kohta
(2020/2531(RSP))

**Maria Spyraki, Maria Arena, Frédérique Ries, Sven Giegold, Oscar Lancini,
Pietro Fiocchi, Anja Hazekamp**
keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon kestlikkust toetava kemikaalistrateegia kohta
(2020/2531(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsust nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (edaspidi „seitsmes keskkonnaprogramm“),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACHi määrus) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (CLP-määrus),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrust (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) nr 2019/1381, mis käsitleb toiduahela ELi tasandi riskihindamise läbipaistvust ja kestlikkust,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta direktiivi (EL) 2017/2398, 16. jaanuari 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/130 ning 5. juuni 2019. aasta direktiivi 2019/983, millega muudetakse direktiivi 2004/37/EÜ töötajate kaitse kohta tööülkantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 26. juuni 2019. aasta järeldusi pealkirjaga „Liidu keskkonnasäästlike kemikaalide poliitika strateegia“,

- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmäärke,
- võttes arvesse nõukogu 4. oktoobri 2019. aasta järeldusi „Rohkem ringlust – üleminek jätkusuutlikule ühiskonnale“,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni 2019.–2024. aasta poliitilisi suuniseid, eelkõige Euroopa saastevaba arengu eesmärki,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)640),
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2018. aasta teatist „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ (COM(2018)0773) ning seda teatist toetavat süvaanalüüsi¹,
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2018. aasta teatist „Komisjoni üldaruanne REACHi toimimise ja teatavate elementide läbivaatamise kohta – järeldused ja meetmed“ (COM(2018)116) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti,
- võttes arvesse komisjoni 7. novembri 2018. aasta teatist „Endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale käsitlev põhjalik Euroopa Liidu raamistik“ (COM(2018)734),
- võttes arvesse komisjoni 7. novembri 2018. aasta teatist „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 (kosmeetikatoodete kohta) läbivaatamine seoses endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ainetega“ (COM(2018)739),
- võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2019. aasta teatist „Kõige olulisemate kemikaale käsitlevate õigusaktide (v.a REACH) toimivuskontrolli järeldused ning kindlakstehtud probleemid, lüngad ja puudused“ (COM(2019)264),
- võttes arvesse oma 24. aprilli 2009. aasta resolutsioon nanomaterjalidega seotud regulatiivsete aspektide kohta (2008/2208(INI)),
- võttes arvesse oma 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni ressursitõhususe ja ringmajandusele ülemineku kohta (2014/2208(INI)),
- võttes arvesse oma 17. aprilli 2018. aasta resolutsiooni seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi rakendamise kohta (2017/2030(INI)),
- võttes arvesse oma 13. septembri 2018. aasta resolutsiooni ringmajanduse paketi rakendamise ning kemikaale, tooteid ja jäätmeid käsitlevate õigusaktide vahelise seose tugevdamise kohta (2018/2589(RSP)),
- võttes arvesse komisjoni 16. jaanuari 2018. aasta teatist ringmajanduse paketi rakendamise kohta: võimalused kemikaale, tooteid ja jäätmeid käsitlevate õigusaktide

¹ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf

vahelise seose tugevdamiseks (COM(2018)0032) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2018)0020),

- võttes arvesse oma 13. septembri 2018. aasta resolutsiooni, mis käsitleb Euroopa strateegiat plasti kohta ringmajanduses (2018/2035(INI)),
- võttes arvesse oma 13. septembri 2018. aasta resolutsiooni taimkaitsevahendite määruse (EÜ) nr 1107/2009 rakendamise kohta (2017/2128(INI)),
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta (2018/2153(INI)),
- võttes arvesse oma 12. veebruari 2019. aasta resolutsiooni pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi 2009/128/EÜ rakendamise kohta (2017/2284(INI)),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta resolutsiooni endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale käsitleva põhjaliku Euroopa Liidu raamistiku kohta (2019/2683(RSP)),
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa roheline kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP)),
- võttes arvesse oma X 2020. aasta resolutsiooni strateegilise lähenemisviisi kohta ravimitele keskkonnas (2019/2816(RSP)),
- võttes arvesse ÜRO Keskkonnaprogrammi 29. aprilli 2019. aasta aruannet „Global Chemicals Outlook II – From Legacies to Innovative Solutions: Implementing the 2030 Agenda for Sustainable Development“,
- võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti 4. detsembri 2019. aasta aruannet Euroopa keskkonna ning selle seisundi ja väljavaadete kohta 2020. aastal (SOER 2020),
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni tellitud ja 2017. aasta augustis avaldatud uuringut „Study for the Strategy for a non-toxic environment of the 7th Environment Action Programme“ (Seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi uuring mürgivaba keskkonna strateegia kohta)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni tellitud 2019. aasta jaanuari uuringut „Endocrine Disruptors: From Scientific Evidence to Human Health Protection“ (Endokriinfunktsiooni kahjustavad kemikaalid: teaduslikest tõenditest inimeste tervise kaitsmiseni)³,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia kohta (O-000000/2019 – B9-0000/2019),
- võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,

² <https://op.europa.eu/s/nJFb>

³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU\(2019\)608866_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU(2019)608866_EN.pdf)

- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
1. väljendab heameelt selle üle, et mürgivaba keskkonna saavutamiseks on seatud nullsaaste eesmärk;
 2. palub komisjonil koostada kestlikkust toetava kemikaalistrateegia, mis tagab tulemuslikult inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme, minimeerides kokkupuudet ohtlike kemikaalidega;
 3. rõhutab, et uus strateegia peaks olema kooskõlas rohelise kokkuleppe muude poliitikaeesmärkidega ja neid täiendama;
 4. on seisukohal, et kemikaalistrateegiaga tuleks saavutada sidusus ja koostoime kemikaale käsitlevate õigusaktide (nt REACH, CLP, püsivad orgaanilised saasteained, elavhõbe, taimekaitsevahendid, biotsiidid) ja nendega seotud liidu õigusaktide vahel, sealhulgas konkreetseid tooteid käsitlevad õigusaktid (nt mänguasjad, kosmeetikatooted, toiduga kokkupuutuvad materjalid, ehitustooted, pakendid), tooteid käsitlevad üldised õigusaktid (nt ökodisain, ökomärgis) ning keskkonnakomponente (nt vesi ja õhk) ja tööstuskäitisi käsitlevad õigusaktid (nt IED, Seveso III direktiiv);
 5. rõhutab, et kemikaalistrateegia tuleb viia kooskõlla riskijuhtimise meetmete hierarhiaga, mis seab kokkupuute vältimise, kõrvaldamise ja asendamise tähtsamale kohale kui kontrollimeetmed;
 6. rõhutab, et strateegia peaks täielikult kajastama ettevaatuspõhimõtet ja põhimõtet, et saastaja maksab;
 7. rõhutab, et uus kemikaalistrateegia peaks põhinema kindlatel ja ajakohastel teaduslikel tõenditel ning et sellele järgnevate regulatiivmeetmetega peaksid kaasnema mõjuhinnangud, milles võetakse arvesse asjaomaste sidusrühmade panust;
 8. toonitab taas, et kõik regulatiivsed lüngad kemikaale käsitlevates ELi õigusaktides tuleks kaotada ning et uus kemikaalistrateegia peaks tõhusalt kaasa aitama väga ohtlike ainete ja muude ohtlike kemikaalide, sealhulgas endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide, väga püsivate kemikaalide, neurotoksiliste ja immunotoksiliste ainete kiirele asendamisele, samuti käsitlema kemikaalide kombineeritud mõju, ainete nanovorme ja toodetest pärinevate ohtlike kemikaalidega kokkupuutumist; kordab, et nende kemikaalide keelustamisel tuleks arvesse võtta kestlikkuse kõiki aspekte;
 9. rõhutab, et tuleb võtta selge kohustus tagada rahalised vahendid, et muuta ohutumate alternatiivide otsimisele suunatud teadusuuringud tõhusamaks ning edendada kahjulike kemikaalide asendamist, puhast tootmist ja kestlikku innovatsiooni;
 10. kordab, et on vaja vähendada loomkatseid, kasutades selle asemel uusi meetodeid, ning nõuab suuremaid jõupingutusi ja rahalisi vahendeid, et kehtestada lisaks kosmeetikatooteid puudutavatele õigusaktidele ka kogu muus asjaomases seadusandluses loomkatseid mittehõlmav ohutuse hindamine; peab kahetsusväärseks, et alternatiivsete (loomkatseid mittehõlmavate) katsemeetodite kasutamine ja

aktsepteerimine regulatiivsetel eesmärkidel on endiselt takistatud, osaliselt kehtivate katsesuuniste⁴ puuduste tõttu; nõuab, et seda olukorda parandataks;

11. on seisukohal, et strateegia peaks laiendama üldise riskihindamise kasutamist kogu seadusandlusele;
12. palub komisjonil võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada kombineeritud mõju täielik käsitlemine kõigis asjakohastes õigusaktides, sealhulgas töötada vajaduse korral välja uued katsemeetodid ja vaadata läbi andmenõuded;
13. väljendab heameelt põhimõtte „üks aine – üks ohuhinnang“ üle, et paremini kasutada liidu ametite ja teadusasutuste ressursse, vältida tegevuse dubleerimist, vähendada hindamistulemuste lahknevuse ohtu, kiirendada kemikaalide reguleerimist ja muuta see järjekindlaks, tagada parem tervise- ja keskkonnakaitse ning tööstusele võrdsed tingimused;
14. rõhutab, et sarnast riski või ohtu põhjustavaid või sarnase toimega kemikaale tuleks hinnata ühtsema lähenemise alusel rühmana; kutsub seetõttu komisjoni üles nii hindamisel kui ka järgnevatel reguleerivatel meetmetel laiemalt tuginema rühmitavale lähenemisviisile, et vältida kahetsusväärset asendamist; rõhutab, et lähenemisviis „üks aine – üks ohuhinnang“ ei tohiks takistada rühmitava lähenemisviisi väljatöötamist terviklike ainepererekondade hindamiseks ega olla sellega vastuolus;
15. leiab, et haavatavate rühmade kaitseks on vaja regulatiivseid meetmeid; palub komisjonil võtta vastu haavatavate rühmade valdkonnaülene määratlus, kohandada riskihindamist ja ühtlustada haavatavate rühmade kaitse kõigis kemikaale käsitlevates õigusaktides;
16. nõuab strateegia koostamist, et parandada REACH-määruse rakendamist seoses registreerimise, hindamise ja lubade andmisega; kordab põhimõtet „puuduvad andmed, puudub turg“; nõuab, et tagataks registreerimistoimikute kohustuslik ajakohastamine, tuginedes uusimatele kättesaadavatele teaduslikele andmetele; nõuab, et registreerimiskohustust täidetak läbipaistvalt ja Euroopa Kemikaaliametile antaks selgesõnalised volitused registreerimisnumbrite tühistamiseks, kui mittevastavus jätkub;
17. on seisukohal, et ainete hindamist tuleb nii parandada kui ka kiirendada;
18. palub komisjonil ja liikmesriikidel hoiduda selliste ainete lubamisest ja toodete heakskiitmisest, mille tervise- ja keskkonnaohtude andmekogum on puudulik;
19. kutsub komisjoni üles võimaldama kahjulike kemikaalide kiiret, tõhusat ja läbipaistvat regulatiivset kontrolli ning välja töötama ja rakendama varajase hoiatamise süsteemi, et kindlaks teha uued ja tekkivad riskid ning tagada kiired regulatiivsed meetmed;

⁴ Kõige olulisemate kemikaale käsitlevate õigusaktide (v.a REACH) toimivuskontrolli järelused ning kindlakstehtud probleemid, lüngad ja puudused (COM(2019)264).

20. rõhutab, et toiduga kokkupuutuvaid materjale käsitlevad õigusaktid tuleks läbi vaadata;
21. peab murettekitavaks toimivuskontrolli käigus liidu õigusaktides tuvastatud arvukaid vastuolusid seoses püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate ainetega; palub komisjonil esitada selge tegevuskava ja seadusandlikud ettepanekud selle kohta, kuidas käsitleda kõiki püsivaid, bioakumuleeruvaid ja toksilisi, samuti väga püsivaid ja väga bioakumuleeruvaid ning püsivaid ja liikuvaid kemikaale kõigis asjakohastes õigusaktides ja keskkonnameedias, sealhulgas tegevuskava perfluoroalküülitud ainete (PFAS) mitteolulise kasutuse järkjärguliseks lõpetamiseks kestlikkust toetava kemikaalistrateegia raames;
22. kinnitab oma 18. aprilli 2019. aasta üleskutset luua endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale käsitlev terviklik liidu raamistik, eelkõige võtta vastu WHO määratlusel põhinev horisontaalne määratlus arvatavasti endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kohta, samuti teadaolevate ja oletatavate endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kohta, kooskõlas CLP-määruses sätestatud kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste ainete klassifikatsiooniga, vaadata sellele vastavalt läbi andmenõuded, tõhusalt vähendada inimeste ja keskkonna üldist kokkupuudet endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega, teha seadusandlikud ettepanekud mänguasju ja kosmeetikat käsitlevatesse õigusaktidesse endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale käsitlevate sätete lisamiseks, et käsitleda neid kemikaale sarnaselt kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste ainetega, ning muuta toiduga kokkupuutuvaid materjale käsitlevaid õigusakte, et lisada sinna sätted endokriinfunktsiooni kahjustavate ainete asendamiseks;
23. kinnitab veel kord oma 14. märtsi 2013. aasta üleskutset, et endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale tuleks käsitada läviväärtuseta ainetena;
24. palub komisjonil lisada CLP-määrusesse uued ohuklassid (nt endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kohta);
25. rõhutab, et kestlikkust toetav kemikaalistrateegia peaks parandama keerukate ainete (nt tundmatu või muutuva koostisega ained (UVCBd)) hindamist ja polümeeride registreerimist, eelkõige toetades ECHA t juba kasutusele võetud lahenduste (nt aine identifitseerimisandmete profiili) edasiarendamisel; nõuab, et seda tüüpi ainete hindamiseks töötataks välja spetsiaalsed meetodid, mis võimaldavad kindlat teaduslikku lähenemisviisi ja on praktikas kohaldatavad;
26. nõuab taimekaitsevahendeid käsitlevate õigusaktide täielikku rakendamist; palub komisjonil avaldada avaliku ja erasektori partnerlust käsitlevate õigusaktide õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) rakendamise tulemused võimalikult kiiresti; kutsub komisjoni üles kiirendama Euroopa üleminekut madala riskiastmega pestitsiididele ja vähendama pestitsiidisõltuvust, et saavutada pestitsiidide säästva kasutamise direktiivi eesmärgid ja toetada põllumajandustootjaid sellisel toimimisel;
27. rõhutab murettekitavat viivitust läbivaatamisprogrammi täitmisel ning vajadust tagada biotsiidide toimeainete, muude koostisainete ja terviktoodete (sealhulgas endokriinseid

häireid põhjustavate omaduste puhul) kiirem ja põhjalikum (uus) ohutushindamine, et tagada kodanike tervise ja keskkonna kaitse;

28. rõhutab, kui oluline on välja töötada mürgivabad materjalitsüklid; kordab, et jäätmehierarhia kohaselt on vältimine ringlussevõttust tähtsam ning seetõttu ei tohiks ringlussevõttuga õigustada ohtlike vanade ainete kasutamise jätkamist;
29. on seisukohal, et mürgivabade materjalitsüklite saavutamise eeltingimuseks on kõigi tarneahelasse kuuluvates toodetes sisalduvate ohtlike kemikaalide avalikustamine tarbijatele ja jäätmekäitlejatele;
30. palub komisjonil tagada, et kiiresti loodaks ja tehtaks kõigis liidu keeltes kättesaadavaks kasutajasõbralik avalik teabesüsteem materjalides, esemetes ja jäätmetes sisalduvate ohtlike ainete kohta;
31. juhib tähelepanu sellele, et strateegia peaks aitama keemiatööstusel saavutada kliimanetraalsuse ja nullsaaste eesmärgid ning toetama siseturu head toimimist, edendades samal ajal ELi tööstuse konkurentsivõimet ja innovatsiooni;
32. kutsub üles toetama VKEsid, et aidata neil järgida ELi kemikaale käsitlevaid õigusakte;
33. rõhutab, et seadusandlus on otsustavalt tähtis, et suunata innovatsiooni, mis on vajalik üleminekuks ringmajandusel põhinevale ja säästvale keemiasektorile ning pikaajalistele investeeringutele;
34. rõhutab, et liit vajab kemikaale käsitlevaid õigusakte, et luua stiimuleid kestliku keemia, materjalide (sealhulgas plasti) ja tehnoloogia, sealhulgas kemikaalivabade alternatiivide jaoks, mis on ohutud ja kavandatud mürgivabad;
35. tuletab meelde, et Euroopa Kemikaaliametile laekuvatest tasudest saadav tulu väheneb edaspidi oluliselt; nõuab kestlikku rahastamismehhanismi, et tagada ameti nõuetekohane pikaajaline toimimine ja kõrvaldada eelarveridade eraldamisest tulenev ebatõhusus, tagades vahendid, mida on vaja kasvavate nõudmiste rahuldamiseks ameti praegusele tööle, ja piisavad lisavahendid mis tahes vajaliku lisatöö jaoks;
36. nõuab liidu kemikaale käsitlevate õigusaktide täielikku rakendamist; palub liikmesriikidel eraldada piisavalt vahendeid, et paremini tagada kemikaale käsitlevate ELi õigusaktide täitmine, ning palub komisjonil ja ECHA-l seda piisavalt toetada;
37. palub komisjonil tagada, et imporditud tooted vastaksid samadele standarditele, mida kohaldatakse liidus toodetud kemikaalide ja toodete suhtes; on seisukohal, et nõuetele mittevastavuse kontrolli liidus ja selle piiridel tuleks tõhustada;
38. on seisukohal, et liidu kemikaaliohutuse standardeid tuleks edendada rahvusvahelisel tasandil;

o

o o

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.